ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ നവമസ്കന്ധേ വിംശോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ നവമസ്കന്ധേ വിംശോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
പൂരോർവംശം പ്രവക്ഷ്യാമി യത്ര ജാതോഽസി ഭാരത।
യത്ര രാജർഷയോ വംശ്യാ ബ്രഹ്മവംശ്യാശ്ച ജജ്ഞിരേ ॥ **1** ॥

ജനമേജയോ ഹ്യഭൂത് പൂരോഃ
പ്രചിൻവാംസ്തത്സുതസ്തതഃ।
പ്രവീരോഽഥ നമസ്യുർവൈ
തസ്മാച്ചാരുപദോഽഭവത് ॥ **2** ॥

തസ്യ സുദ്യുരഭൂത് പുത്രസ്തസ്മാദ് ബഹുഗവസ്തതഃ।
സംയാതിസ്തസ്യാഹംയാതീ രൗദ്രാശ്വസ്തത്സുതഃ സ്മൃതഃ ॥ **3** ॥

ഋതേയുസ്തസ്യ കുക്ഷേയുഃ സ്ഥണ്ഡിലേയുഃ കൃതേയുകഃ।
ജലേയുഃ സന്തതേയുശ്ച ധർമസത്യവ്രതേയവഃ ॥ **4** ॥

ദശൈതേഽപ്സരസഃ പുത്രാ വനേയുശ്ചാവമഃ സ്മൃതഃ।
ഘൃതാച്യാമിന്ദ്രിയാണീവ മുഖ്യസ്യ ജഗദാത്മനഃ ॥ **5** ॥

ഋതേയോ രന്തിഭാരോഽഭൂത് ത്രയസ്തസ്യാത്മജാ നൃപ।
സുമതിർധ്രുവോഽപ്രതിരഥഃ കൺവോഽപ്രതിരഥാത്മജഃ ॥ **6** ॥

തസ്യ മേധാതിഥിസ്തസ്മാത് പ്രസ്കണ്വാദ്യാ ദ്വിജാതയഃ।
പുത്രോഽഭൂത് സുമതേ രൈഭ്യോ ദുഷ്യന്തസ്തത്സുതോ മതഃ ॥ **7** ॥

ദുഷ്യന്തോ മൃഗയാം യാതഃ കണ്വാശ്രമപദം ഗതഃ।
തത്രാസീനാം സ്വപ്രഭയാ മണ്ഡയന്തീം രമാമിവ ॥ **8** ॥

വിലോക്യ സദ്യോ മുമുഹേ ദേവമായാമിവ സ്ത്രിയം।
ബഭാഷേ താം വരാരോഹാം ഭടൈഃ കതിപയൈർവൃതഃ ॥ **9** ॥

തദ്ദർശനപ്രമുദിതഃ സന്നിവൃത്തപരിശ്രമഃ।
പപ്രച്ഛ കാമസന്തപ്തഃ പ്രഹസഞ്ശ്ലക്ഷ്ണയാ ഗിരാ ॥ **10** ॥

കാ ത്വം കമലപത്രാക്ഷി കസ്യാസി ഹൃദയംഗമേ।
കിം വാ ചികീർഷിതം ത്വത്ര ഭവത്യാ നിർജനേ വനേ ॥ **11** ॥

വ്യക്തം രാജൻയതനയാം വേദ്മ്യഹം ത്വാം സുമധ്യമേ।
ന ഹി ചേതഃ പൗരവാണാമധർമേ രമതേ ക്വചിത് ॥ **12** ॥

ശകുന്തലോവാച
വിശ്വാമിത്രാത്മജൈവാഹം ത്യക്താ മേനകയാ വനേ।
വേദൈതദ് ഭഗവാൻ കണ്വോ വീര കിം കരവാമ തേ ॥ **13** ॥

ആസ്യതാം ഹ്യരവിന്ദാക്ഷ ഗൃഹ്യതാമർഹണം ച നഃ।
ഭുജ്യതാം സന്തി നീവാരാ ഉഷ്യതാം യദി രോചതേ ॥ **14** ॥

ദുഷ്യന്ത ഉവാച
ഉപപന്നമിദം സുഭ്രു ജാതായാഃ കുശികാൻവയേ।
സ്വയം ഹി വൃണുതേ രാജ്ഞാം കൻയകാഃ സദൃശം വരം ॥ **15** ॥

ഓമിത്യുക്തേ യഥാധർമമുപയേമേ ശകുന്തലാം।
ഗാന്ധർവവിധിനാ രാജാ ദേശകാലവിധാനവിത് ॥ **16** ॥

അമോഘവീർയോ രാജർഷിർമഹിഷ്യാം വീർയമാദധേ।
ശ്വോഭൂതേ സ്വപുരം യാതഃ കാലേനാസൂത സാ സുതം ॥ **17** ॥

കൺവഃ കുമാരസ്യ വനേ ചക്രേ സമുചിതാഃ ക്രിയാഃ।
ബദ്ധ്വാ മൃഗേന്ദ്രാംസ്തരസാ ക്രീഡതി സ്മ സ ബാലകഃ ॥ **18** ॥

തം ദുരത്യയവിക്രാന്തമാദായ പ്രമദോത്തമാ।
ഹരേരംശാംശസംഭൂതം ഭർതുരന്തികമാഗമത് ॥ **19** ॥

യദാ ന ജഗൃഹേ രാജാ ഭാർയാപുത്രാവനിന്ദിതൗ।
ശൃണ്വതാം സർവഭൂതാനാം ഖേ വാഗാഹാശരീരിണീ ॥ **20** ॥

മാതാ ഭസ്ത്രാ പിതുഃ പുത്രോ യേന ജാതഃ സ ഏവ സഃ।
ഭരസ്വ പുത്രം ദുഷ്യന്ത മാവമംസ്ഥാഃ ശകുന്തലാം ॥ **21** ॥

രേതോധാഃ പുത്രോ നയതി നരദേവ യമക്ഷയാത്।
ത്വം ചാസ്യ ധാതാ ഗർഭസ്യ സത്യമാഹ ശകുന്തലാ ॥ **22** ॥

പിതരയുപരതേ സോഽപി ചക്രവർതീ മഹായശാഃ।
മഹിമാ ഗീയതേ തസ്യ ഹരേരംശഭുവോ ഭുവി ॥ **23** ॥

ചക്രം ദക്ഷിണഹസ്തേഽസ്യ പദ്മകോശോഽസ്യ പാദയോഃ।
ഈജേ മഹാഭിഷേകേണ സോഽഭിഷിക്തോഽധിരാഡ് വിഭുഃ ॥ **24** ॥

പഞ്ചപഞ്ചാശതാ മേധ്യൈർഗംഗായാമനു വാജിഭിഃ।
മാമതേയം പുരോധായ യമുനായാമനു പ്രഭുഃ ॥ **25** ॥

അഷ്ടസപ്തതിമേധ്യാശ്വാൻ ബബന്ധ പ്രദദദ് വസു।
ഭരതസ്യ ഹി ദൗഷ്യന്തേരഗ്നിഃ സാചീഗുണേ ചിതഃ।
സഹസ്രം ബദ്ധശോ യസ്മിൻ ബ്രാഹ്മണാ ഗാ വിഭേജിരേ ॥ **26** ॥

ത്രയസ്ത്രിംശച്ഛതം ഹ്യശ്വാൻ ബദ്ധ്വാ വിസ്മാപയൻ നൃപാൻ।
ദൗഷ്യന്തിരത്യഗാൻമായാം ദേവാനാം ഗുരുമായയൗ ॥ **27** ॥

മൃഗാംഛുക്ലദതഃ കൃഷ്ണാൻ ഹിരൺയേന പരീവൃതാൻ।
അദാത് കർമണി മഷ്ണാരേ നിയുതാനി ചതുർദശ ॥ **28** ॥

ഭരതസ്യ മഹത് കർമ ന പൂർവേ നാപരേ നൃപാഃ।
നൈവാപുർനൈവ പ്രാപ്സ്യന്തി ബാഹുഭ്യാം ത്രിദിവം യഥാ ॥ **29** ॥

കിരാതഹൂണാൻ യവനാ -
നന്ധ്രാൻ കങ്കാൻ ഖശാംഛകാൻ।
അബ്രഹ്മൺയാൻ നൃപാംശ്ചാഹൻ
മ്ലേച്ഛാൻ ദിഗ്വിജയേഽഖിലാൻ ॥ **30** ॥

ജിത്വാ പുരാസുരാ ദേവാൻ യേ രസൗകാംസി ഭേജിരേ।
ദേവസ്ത്രിയോ രസാം നീതാഃ പ്രാണിഭിഃ പുനരാഹരത് ॥ **31** ॥

സർവകാമാൻ ദുദുഹതുഃ പ്രജാനാം തസ്യ രോദസീ।
സമാസ്ത്രിണവസാഹസ്രീർദിക്ഷു ചക്രമവർതയത് ॥ **32** ॥

സ സമ്രാഡ് ലോകപാലാഖ്യമൈശ്വർയമധിരാട് ശ്രിയം।
ചക്രം ചാസ്ഖലിതം പ്രാണാൻ മൃഷേത്യുപരരാമ ഹ ॥ **33** ॥

തസ്യാസൻ നൃപ വൈദർഭ്യഃ പത്ന്യസ്തിസ്രഃ സുസമ്മതാഃ।
ജഘ്നുസ്ത്യാഗഭയാത് പുത്രാൻ നാനുരൂപാ ഇതീരിതേ ॥ **34** ॥

തസ്യൈവം വിതഥേ വംശേ തദർഥം യജതഃ സുതം।
മരുത്സ്തോമേന മരുതോ ഭരദ്വാജമുപാദദുഃ ॥ **35** ॥

അന്തർവത്ന്യാം ഭ്രാതൃപത്ന്യാം മൈഥുനായ ബൃഹസ്പതിഃ।
പ്രവൃത്തോ വാരിതോ ഗർഭം ശപ്ത്വാ വീർയമവാസൃജത് ॥ **36** ॥

തം ത്യക്തുകാമാം മമതാം ഭർതൃത്യാഗവിശങ്കിതാം ।
നാമനിർവാചനം തസ്യ ശ്ലോകമേനം സുരാ ജഗുഃ ॥ **37** ॥

മൂഢേ ഭര ദ്വാജമിമം ഭര ദ്വാജം ബൃഹസ്പതേ ।
യാതൗ യദുക്ത്വാ പിതരൗ ഭരദ്വാജസ്തതസ്ത്വയം ॥ **38** ॥

ചോദ്യമാനാ സുരൈരേവം മത്വാ വിതഥമാത്മജം ।
വ്യസൃജൻമരുതോഽബിഭ്രൻ ദത്തോഽയം വിതഥേഽൻവയേ ॥ **39** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
നവമസ്കന്ധേ വിംശോഽധ്യായഃ ॥